

دانشگاه الزهرا(س)

دانشکده الهیات

پایان نامه جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد

رشته الهیات گرایش علوم قرآن و حدیث

عنوان

مهر و قهر خدا به بنی اسرائیل در قرآن و عهد عتیق

استاد راهنما

دکتر بی بی سادات رضی بهابادی

استاد مشاور

دکتر حجت الله جوانی

نام دانشجو

زهرا محبی

اسفند ۱۳۹۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم

به مادرم...

تشکر

بر خود لازم میدانم از اساتید گرانقدرم به خصوص سرکار خانم دکتر بی بی سادات رضی و جناب آقای دکتر حجت الله جوانی کمال تشکر را داشته باشم. هم چنین از خانواده عزیزم که در طول این زمان پشتیبان و دلگرمی من برای ادامه راه بودند.

چکیده

مطابق آموزه های قرآن و عهد عتیق رحمت خداوند بر غضب او مقدم است اما گاهی عصیان بندگان زمینه ساز قهر الهی می شود. در تاریخ پر فراز و نشیب قوم بنی اسرائیل جلوه مهر و قهر خدا بسیار برجسته است. در این تحقیق تاریخ بنی اسرائیل به پنج دوره تقسیم شده است. هدف از این پژوهش مقایسه مهر و قهر خدا به بنی اسرائیل در قرآن و عهد عتیق و عبرت آموزی از آن است. در دوره سکونت در مصر نجات موسی (ع) و به دنبال آن نبوت او برای رهبری بنی اسرائیل و پیروزی بر ساحران از موارد مشترک مهر خدا به این قوم در دو کتاب است. در این دوره قهر الهی شامل فرعونیان می باشد. در دوره خروج از مصر مهمترین لطف الهی خروج معجزه آسای این قوم از مصر و نجات از فرعونیان است. و مهمترین قهر مشترک سرگردانی چهل ساله در پی گوساله پرستی بنی اسرائیل و مسخ شدن به علت تجاوز از حکم روز شنبه است. تشکیل حکومت قدرتمند، پیروزی بر دشمنان و الطاف ویژه الهی به داوود و سلیمان از بارزترین الطاف مشترک در قرآن و عهد عتیق در دوره ورود به کنعان و تشکیل حکومت است. مطابق عهد عتیق بنی اسرائیل در این دوره حوادث ناگواری مثل ویرانی اورشلیم، قبول نشدن قربانی، غضب بر داوود و سلیمان و مرگ پادشاهان را به خود دیدند. در قرآن کریم مطلب صریحی در مورد دوره اسارت وجود ندارد اما در عهد عتیق به مواردی از قهر الهی در این دوره اشاره شده است که خشکسالی و قحطی، پراکندگی بنی اسرائیل در زمین و زلزله از مهمترین مصادیق آن است. قرآن به دوره بازگشت از اسارت که با قطع وحی به عزرا و نحμία و مرگ ایشان به پایان می رسد، نیز اشاره ای نکرده است. در عهد عتیق مهر خدا در این دوره نمود بیشتری دارد تا قهر او.

کلیدواژه:

مهر، قهر، قرآن، عهد عتیق، بنی اسرائیل، علت ق

فصل اول: کلیات

۱	
۵	
۶	۱ + تبیین مسئله پژوهش
۷	۱ ۴ - پرسش های پژوهش
۷	۱ ۳ - اهداف و ضرورت پژوهش
۷	۱ ۴ - فرضیه های پژوهش
۸	۱ ۵ - پیشینه پژوهش
۹	۱ ۶ - مفهوم شناسی
۹	۱ ۶ + قرآن
۹	۱-۱-۶-۱- قرآن در لغت
۱۰	۱-۱-۶-۲- قرآن در اصطلاح
۱۱	۱-۲-۶-۱- عهد عتیق
۱۱	۱-۲-۶-۱- عهد عتیق در لغت
۱۳	۱-۲-۶-۲- عهد عتیق در اصطلاح
۱۴	۱-۳-۶-۱- مهر
۱۵	۱-۳-۶-۱- معادل انگلیسی واژه مهر
۱۵	۱-۳-۶-۲- معادلهای قرآنی مهر
۱۵	۱-۲-۳-۶-۱- محبت
۱۵	۱-۲-۳-۶-۲- مودت
۱۶	۱-۲-۳-۶-۳- رحمت
۱۶	۱-۳-۲-۳-۶-۱- رحمت خداوند
۱۷	۱-۲-۳-۲-۳-۶-۱- انواع رحمت خداوند
۱۸	۱-۳-۳-۲-۳-۶-۱- رحمت رحمانیه و رحیمیه در قرآن
۱۹	۱-۲-۳-۶-۴- لطف
۱۹	۱-۲-۳-۶-۴-۱- لطف در لغت
۱۹	۱-۲-۳-۶-۴-۲- لطف در اصطلاح
۲۱	۱ ۴ ۶ قهر
۲۱	۱-۴-۶-۱- معادل انگلیسی واژه قهر
۲۱	۱-۴-۶-۲- معادلهای قرآنی قهر

۲۲	۱-۶-۴-۲-۱-ظلم
۲۲	۱-۶-۴-۲-۲-غلبه در لغت
۲۲	۱-۶-۴-۲-۳-غضب
۲۲	۱-۶-۴-۲-۴-غضب در لغت
۲۳	۱-۶-۴-۲-۵-غضب در اصطلاح
۲۳	۱-۶-۴-۲-۶-انواع غضب
۲۴	۱-۶-۴-۲-۷-غضب خدا
۲۵	۱ ۶- مهر و قهر در عهد عتیق
۲۸	۱ ۷- تاریخ بنی اسرائیل و یهودیت
۲۹	۱ ۸- تقسیم بندی تاریخ بنی اسرائیل
۳۰	۱ A ۱- دوره سکونت در مصر
۳۰	۱-۱-۸-۱-خاستگاه یهودیان
۳۱	۱-۱-۸-۲-ابراهیم و مهاجرت به فلسطین
۳۳	۱-۱-۸-۳-بعضی آداب و رسوم بنی اسرائیل قبل از حضرت موسی(ع)
۳۴	۱-۱-۸-۴-رواج جادو قبل از حضرت موسی
۳۵	۱-۱-۸-۵-موسی، پیشوای قیام
۳۵	۱-۱-۸-۶-اوضاع بنی اسرائیل در زمان موسی(ع) در مصر
۳۶	۱ A ۴- دوره خروج بنی اسرائیل از مصر
۳۶	۱-۱-۲-۸-۱-مسیر خروج
۳۷	۱-۲-۲-۸-۲-سرگردانی
۳۷	۱-۲-۳-۸-۳-نافرمانی بنی اسرائیل از موسی
۳۸	۱-۲-۴-۸-۴-رحلت موسی
۳۸	۱ A ۴- دوره ورود به کنعان و تشکیل حکومت
۳۸	۱-۳-۸-۱-عصر داوران
۳۹	۱-۳-۲-۸-۲-از داوران تا پادشاهی
۴۰	۱ A ۴- دوره از دست رفتن حکومت و اسارت
۴۰	۱-۴-۸-۱-اسارت بابلی
۴۲	۱ A ۵- دوره بازگشت از اسارت
۴۳	۱-۵-۸-۱-نجات به وسیله کوروش
۴۵	۱-۵-۲-۸-۲-پایان دوره بازگشت از اسارت
۴۵	۱ ۹- وقایع مهم تاریخ یهود

۴۶	فصل دوم: مهر خدا به بنی اسرائیل در قرآن و عهد عتیق
۴۷	۱-۲- دوره سکونت در مصر
۴۸	۱-۱-۲- مهر خدا به بنی اسرائیل
۴۸	۱-۱-۱-۲- موارد مشترک بین قرآن و عهد عتیق
۴۸	۱-۱-۱-۱-۲- نجات موسی در طفولیت
۴۸	۱-۱-۱-۱-۱-۲- قرآن
۴۹	۱-۱-۱-۱-۱-۱-۲- انداختن موسی در دریا
۵۰	۱-۱-۱-۱-۱-۱-۲- بازگشت به مادر
۵۳	۱-۱-۱-۱-۱-۲- عهد عتیق
۵۳	۱-۱-۱-۱-۲- نجات موسی و امان یافتن نزد شعیب بعد از قتل مصری
۵۴	۱-۱-۱-۱-۲- قرآن
۵۴	۱-۱-۱-۱-۲- کشتن قبطی
۵۶	۱-۱-۱-۱-۲- فرار از مصر
۵۷	۱-۱-۱-۱-۲- ورود به مدین
۵۹	۲ + + + + - عهد عتیق
۶۰	فرار موسی و نجات او
۶۱	۲ + + + - اجابت دعای موسی در ابتدای رسالت
۶۱	۲ + + + - قرآن
۶۱	۱-۱-۱-۱-۲- درخواست شرح صدر و آسان شدن امر رسالت بر او
۶۲	۱-۱-۱-۱-۲- درخواست گشایش زبان
۶۳	۱-۱-۱-۱-۲- درخواست وزیر و همراه در راه رسالت
۶۶	۲ + + + - عهد عتیق
۶۸	۱-۱-۱-۱-۲- برطرف کردن ترس موسی
۶۸	۲ + + + - قرآن
۶۹	۲ + + + - عهد عتیق
۷۰	۲ + + + - نبوت موسی
۷۰	۲ + + + - قرآن
۷۲	۲ + + + - عهد عتیق
۷۳	۱-۱-۱-۱-۲- معجزات موسی
۷۴	۲ + + + - قرآن

۷۴	الف) عصای موسی
۷۵	ب) ید بیضاء
۷۷	۲ + + + ۴ عهد عتیق
۷۷	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۶-۲-۱-عصای موسی
۷۷	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۶-۲-۲-ید بیضاء
۷۸	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۶-۲-۳-تبدیل آب نهر به خون
۷۸	۲ + + + ۴ -گرفتاری دشمنان بنی اسرائیل
۷۸	۲ + + + ۴ قرآن
۸۰	۲ + + + ۴ عهد عتیق
۸۰	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۷-۱-۲-۱-بلائی خون بر دشمنان اسرائیل
۸۰	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۷-۱-۲-۲-بلائی وزغ بر دشمنان
۸۰	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۷-۱-۳-۲-بلائی پشه
۸۱	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۷-۱-۴-۲-بلائی مگس
۸۱	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۷-۱-۵-۲-بلائی وبا بر مواشی بنی اسرادیل
۸۱	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۷-۱-۶-۲-بلائی تگرگ
۸۱	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۷-۱-۷-۲-بلائی ملخ ها
۸۲	۲ + + + ۴ ۸ ۴ ۷ بلائی تاریکی
۸۲	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۷-۱-۹-۲-بلا بر نخست زادگان مصر
۸۲	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۸-۱-۸-۱-۱-۲-برتری بنی اسرائیل بر دیگران
۸۲	۲-۱-۱-۱-۱-۲-۸-۱-۱-۱-۱-۲-قرآن
۸۵	۲ + + + ۴ ۸ - عهد عتیق
۸۶	۲-۱-۱-۲-موارد متفاوت قرآن و عهد عتیق
۸۶	۲-۱-۱-۲-۱-۲-۱-۱-۲-دلگرمی دادن به موسی قبل از مبارزه با ساحران
۸۸	۲ ۴ - دوره خروج و سرگردانی
۸۸	۲ ۴ + تاریخچه ای کوتاه از خروج و سرگردانی قوم بنی اسرائیل
۸۹	۲ ۴ + + + موارد مشترک قرآن و عهد عتیق
۸۹	۲ ۴ + + + غرق شدن سپاه فرعون در دریا
۸۹	۲ ۴ + + + قرآن
۹۴	۲ ۴ + + + عهد عتیق
۹۶	۲ ۴ + + ۴ -سایبانی و راهنمایی ابر بر بنی اسرائیل
۹۶	۲ ۴ + + ۴ قرآن

۹۷	عهد عتیق ۲ ۲ + + ۲ ۲
۹۹	آب در بیابان ۳ + + ۲ ۲
۹۹	قرآن + ۳ + + ۲ ۲
۱۰۰	عهد عتیق ۲ ۳ + + ۲ ۲
۱۰۱	منّ و سلوی در بیابان ۴ + + ۲ ۲
۱۰۱	قرآن + ۴ + + ۲ ۲
۱۰۲	عهد عتیق ۲ ۴ + + ۲ ۲
۱۰۳	تورات و شریعت ۵ + + ۲ ۲
۱۰۴	قرآن + ۵ + + ۲ ۲
۱۰۶	عهد عتیق ۲ ۵ + + ۲ ۲
۱۰۸	قبول توبهٔ بنی اسرائیل ۶ + + ۲ ۲
۱۰۹	قرآن + ۶ + + ۲ ۲
۱۰۹	عهد عتیق ۲ ۶ + + ۲ ۲
۱۱۰	بنی اسرائیل وارث سرزمین و ثروت و قدرت ۷ + + ۲ ۲
۱۱۰	قرآن + ۷ + + ۲ ۲
۱۱۲	عهد عتیق ۲ ۷ + + ۲ ۲
۱۱۲	موارد متفاوت قرآن و عهد عتیق ۲ + ۲ ۲
۱۱۳	۱-۲-۱-۲-۲-قرآن
۱۱۳	تنوع غذایی + + ۲ + ۲ ۲
۱۱۳	معجزه پیدا شدن قاتل با دستور ذبح گاو ۲ + ۲ + ۲ ۲
۱۱۴	عهد عتیق ۲ ۴ + ۲ ۲
۱۱۴	محافظت از موسی توسط فرشته محافظ + ۲ ۲ + ۲ ۲
۱۱۴	ستون ابر در شب ۲ ۲ ۲ + ۲ ۲
۱۱۵	کثرت نسل اسرائیل و قول باروری قوم ۳ ۲ ۲ + ۲ ۲
۱۱۶	برکت بنی اسرائیل ۴ ۲ ۲ + ۲ ۲
۱۱۷	کمک در جنگ برای پیروزی ۵ ۲ ۲ + ۲ ۲
۱۱۷	جزئیاتی از احکام شرعی ۶ ۲ ۲ + ۲ ۲
	حکم در مورد غلامان و در مورد برخوردهای شخصی + ۶ ۲ ۲ + ۲ ۲
۱۱۷	شخصی
	حکم در مورد دزدی ، خیانت درامانت و وظایف اجتماعی ۲ ۶ ۲ ۲ + ۲ ۲
۱۱۷	اجتماعی

- ۱۱۷ ۲ ۴ + ۲ ۴ ۶ ۳ حکم در مورد عدالت ، رحمت و اعیاد
- ۱۱۷ ۲ ۴ + ۲ ۴ ۶ ۴ بازگویی احکام به وسیله موسی در مورد هدایا، تابوت عهد، خوان، خیمه
- ۱۱۷ ۲ ۴ + ۲ ۴ ۶ ۵ حکم در مورد کفاره گناه
- ۱۱۹ ۲ ۴ + ۲ ۴ ۶ ۶ حکم در مورد شهرهای ملجاء برای قاتل
- ۱۱۹ ۲ ۴ + ۲ ۴ ۷ - بخشش مریم در پی دعای موسی
- ۱۲۰ ۲ ۴ - دوره ورود به کنعان و تشکیل حکومت
- ۱۲۲ ۲ ۴ + موارد مشترک قرآن و عهد عتیق
- ۱۲۲ ۲ ۴ + پیروزی های داوود و سلیمان بر دشمنان و عظمت سلطنت ایشان
- ۱۲۲ ۲ ۳-۱-۱-۱-۱-۱-قرآن
- ۱۲۴ ۲ ۳-۱-۱-۱-۲-عهد عتیق
- ۱۲۹ ۲ ۴ + عزت بخشیدن به طایفه گرفتار ذلت
- ۱۲۹ ۲ ۳-۱-۱-۱-۱-۱-قرآن
- ۱۳۰ ۲ ۳-۱-۱-۱-۲-عهد عتیق
- ۱۳۱ ۲ ۴ ۴ موارد متفاوت قرآن و عهد عتیق
- ۱۳۱ ۲ ۴ ۴ + قرآن
- ۱۳۱ ۲ ۳-۱-۱-۲-۱-۱-الطاف خاص خدا به داوود و سلیمان
- ۱۳۲ ۲ ۴ ۳ + + داوود
- ۱۳۲ ۲ ۳-۱-۱-۱-۱-۲-۱-در به خدمت گرفتن آهن و زره سازی
- ۱۳۲ ۲ ۳-۱-۱-۱-۱-۲-۱-همراهی کوهها و پرندگان با داوود
- ۱۳۲ ۲ ۳-۱-۱-۱-۲-در نیایش
- ۱۳۳ ۲ ۴ ۳ + + سلیمان
- ۱۳۳ ۲ ۳-۱-۱-۱-۲-۱-۱-توانایی حکم کردن
- ۱۳۵ ۲ ۳-۱-۱-۱-۲-۱-۲-تسخیر باد و شیاطین
- ۱۳۷ ۲ ۳-۱-۱-۱-۲-۱-۳-سپاه عظیم
- ۱۳۷ ۲ ۴ ۴ ۴ + بی خبری از مرگ سلیمان
- ۱۳۸ ۲ ۴ ۴ ۴ عهد عتیق
- ۱۳۸ ۲ ۴ ۴ ۴ + پیروزی بر دشمنان
- ۱۴۵ ۲ ۴ ۴ ۴ ۴ -معجزات
- ۱۴۵ ۲ ۴ ۴ ۴ ۴ + معجزه زنبورها

۱۴۵	۲ ۳ ۲ ۲ ۲ ۲ معجزه توقف آب
۱۴۶	۲ ۳ ۲ ۲ ۲ ۳ معجزه توقف خورشید و ماه
۱۴۷	۲ ۳ ۲ ۲ ۲ ۴ معجزه تگرگ
۱۴۷	۲ ۳ ۲ ۲ ۳ -اجابت دعای سلیمان در مورد تقدیس بنا
۱۴۷	۲ ۳ ۲ ۲ ۴ -داوران وسیله نجات
۱۴۸	۲ ۳ ۲ ۲ ۴ + رهایی از اسارت فلسطینیان
۱۴۹	۲-۳-۲-۲-۵-جلوگیری از جنگ و تفرقه بنی اسرائیل
۱۴۹	۲ ۴ -دوره از دست رفتن حکومت و اسارت
۱۵۱	۲-۴-۱- موارد مشابه قرآن و عهد عتیق
۱۵۱	۲ ۴ + + -بشارت به آبادی شهرهای اسرائیل و بازگشت از اسارت
۱۵۲	۲ ۴ + + + -قرآن
۱۵۳	۲ ۴ + + -عهد عتیق
۱۵۴	۲ ۴ + + -تکثیر دوباره قوم
۱۵۶	۲ ۴ + + -امید به نجات و بازگشت
۱۵۹	۲ ۵ -دوره بازگشت از اسارت
۱۶۰	۲ ۵ + -موارد متفاوت قرآن و عهد عتیق
۱۶۰	۲ ۵ + + -عهد عتیق
۱۶۰	۲ ۵ + + -بازگشت اسیران به وطن
۱۶۴	۲ ۵ + + -نجات از دست دشمنان
۱۶۷	۲ ۵ + + -بازسازی خانه خدا
۱۶۷	۲ ۵ + + -استجاب دعا و روزه اسیران برای بازگشت
۱۶۸	۲ ۵ + + -لطف خدا به بنی اسرائیل بعد از نجات
۱۷۰	۲ ۵ + + -شفا با انجیر برای حزقیا
۱۷۰	۲ ۵ + + -بخشش گناهان
۱۷۱	۲ ۵ + + -هدایت و نبوت
۱۷۲	فصل سوم: قهر خدا به بنی اسرائیل در قرآن و عهد عتیق
۱۷۳	۳-۱- دوره سکونت در مصر
۱۷۳	۳-۱-۱- قهر خداوند و علل آن نسبت به بنی اسرائیل
۱۷۴	۳-۲- دوره خروج و سرگردانی
۱۷۴	۳-۲-۱- موارد مشترک قرآن و عهد عتیق

۱۷۳	سرگردانی ۴۰ ساله	۳ ۴ ۱ ۱
۱۷۳	قرآن	۳ ۴ ۱ ۱ ۱
۱۷۶	عهد عتیق	۳ ۴ ۱ ۱ ۴
۱۷۷	موارد متفاوت قرآن و عهد عتیق	۳ ۴ ۴
۱۷۷	قرآن	۳ ۴ ۴ ۱
۱۷۷	مسخ شدن به بوزینه و خوک	۳ ۴ ۴ ۱ ۱
۱۸۰	عهد عتیق	۳ ۴ ۴ ۴
۱۸۰	سنگسار	۳ ۴ ۴ ۴ ۱
۱۸۱	برص	۳ ۴ ۴ ۴ ۴
۱۸۲	به دار کشیده شدن رؤسای قوم بنی اسرائیل	۳ ۴ ۴ ۴ ۴
۱۸۳	سوزاندن ۲۵۰ نفر از اسرائیلیان	۳ ۴ ۴ ۴ ۴
	شکافته شدن زمین و بلعیده شدن عده ای از	۳ ۴ ۴ ۴ ۵
۱۸۳	بنی اسرائیل	
۱۸۴	بلعیده شدن توسط مارها	۳ ۴ ۴ ۴ ۶
۱۸۵	گرفتار شدن به رجس آسمانی	۳ ۴ ۴ ۴ ۷
۱۸۶	موارد مشابه علت قهر خدا به بنی اسرائیل	۳ ۴ ۴
۱۸۶	۱-۳-۲-۳- گوساله پرستی	
۱۸۷	قرآن	۳ ۴ ۴ ۱ ۱
۱۹۰	عهد عتیق	۳ ۴ ۴ ۱ ۴
۱۹۵	نافرمانی خدا و پیمان شکنی	۳ ۴ ۴ ۴
۱۹۵	قرآن	۳ ۴ ۴ ۱ ۴
۲۰۰	عهد عتیق	۳ ۴ ۴ ۴ ۴
۲۰۱	تجاوز از حکم روز شنبه	۳ ۴ ۴ ۴
۲۰۱	قرآن	۳ ۴ ۴ ۱ ۴
۲۰۳	عهد عتیق	۳ ۴ ۴ ۴ ۴
۲۰۴	موارد متفاوت قرآن و عهد عتیق	۳ ۴ ۴
۲۰۴	قرآن	۳ ۴ ۴ ۱ ۴
۲۰۴	غرور	۳ ۴ ۴ ۱ ۱
۲۰۵	نافرمانی از دستور وارد شدن به سرزمین مقدس	۳ ۴ ۴ ۱ ۴
۲۰۶	فساد و سرکشی	۳ ۴ ۴ ۱ ۴
۲۰۷	عهد عتیق	۳ ۴ ۴ ۴

۲۰۷	۳ ۴ ۴ ۴ + -بت پرستی
۲۰۸	۳-۲-۴-۲-۲-سرپیچی از دستور خدا در ترک قادش برنیع
۲۰۹	۳ ۴ ۴ ۴ -بهانه جویی و شهوت پرستی
۲۰۹	۳ ۴ ۴ ۴ -اهانت به خدا
۲۱۰	۳ ۴ - دوره ورود به کنعان و تشکیل حکومت
۲۱۰	۳-۳-۱- موارد مشابه قرآن و عهد عتیق
۲۱۰	۳-۳-۱-۱- کفر ورزیدن و ترک خدا
۲۱۰	۳-۳-۱-۱-۱- قرآن
۲۱۱	۳-۳-۱-۱-۲- عهد عتیق
۲۱۲	۳-۳-۲- موارد متفاوت علت قهر در قرآن و عهد عتیق
۲۱۲	۳-۳-۲-۱- قرآن
۲۱۲	۳-۳-۲-۱-۱- نافرمانی از جهاد
۲۱۳	۳-۳-۲-۱-۲- نپذیرفتن پادشاهی طالوت
۲۱۴	۳ ۴ ۴ ۴ + -شکست در آزمایش چشمه آب
۲۱۵	۳ ۴ ۴ ۴ عهد عتیق
۲۱۵	۳ ۴ ۴ ۴ + -بت پرستی و ستمگری
۲۱۶	۳ ۴ ۴ ۴ -زنا
۲۱۷	۳ ۴ ۴ ۴ -ترک شریعت
۲۱۸	۳ ۴ ۴ ۴ -انبیای دروغین
۲۱۸	۳ ۴ ۴ ۵ -گناه و شرارت پادشاهان اسرائیل
۲۲۰	۳ ۴ ۴ ۶ -عمل داوود درباره زن اوریا
۲۲۰	۳ ۴ ۴ ۷ -انجام حرامها
۲۲۱	۳ ۴ ۴ ۸ -نافرمانی در نبستن عهد با ساکنان بوکیم
۲۲۱	۳ ۴ ۴ ۹ -شرارت بنی اسرائیل
۲۲۲	۳ ۴ ۴ ۱۰ -تصدیق نشدن خداوند از طرف موسی
۲۲۳	۳ ۴ ۴ ۱۱ -اطاعت نکردن از داوران
۲۲۴	۳ ۴ ۴ ۱۲ -شرک و فتنه انگیزی بعد از فوت هر داور
۲۲۴	۳ ۴ ۴ موارد متفاوت قرآن و عهد عتیق
۲۲۴	۳ ۴ ۴ + قرآن
۲۲۴	۳ ۴ ۴ + -لعنت شدن بنی اسرائیل
۲۲۵	۳ ۴ ۴ ۴ عهد عتیق

۲۲۵	۳ ۴ ۴ ۴ ۱ - ویرانی اورشلیم
۲۲۶	۳ ۴ ۴ ۴ ۲ - مضحکہ‌اقوام مختلف شدن
۲۲۶	۳ ۴ ۴ ۴ ۴ - بلا از شمال بر بنی اسرائیل
۲۲۶	۳ ۴ ۴ ۴ ۴ - قبول نشدن قربانی
۲۲۷	۳ ۴ ۴ ۴ ۵ - غضب بر سلیمان
۲۲۸	۳ ۴ ۴ ۴ ۶ - مرگ پادشاهان اسرائیل
۲۲۹	۳ ۴ ۴ ۴ ۷ - غضب خدا به داوود
۲۳۰	۳ ۴ ۴ ۴ ۸ - غضب خدا بر بنی اسرائیل در میدان جنگ با دشمنان
۲۳۰	۳ ۴ ۴ ۴ ۹ - اجازه نیافتن برای ورود به کنعان
۲۳۲	۳ ۴ ۴ ۴ ۱۰ - نابود نکردن دشمنان بنی اسرائیل
۲۳۳	۳ ۴ ۴ ۴ ۱۱ - تسلط پادشاه موآب بر بنی اسرائیل
۲۳۴	۳ ۴ ۴ ۴ ۱۴ - اسارت ۱۸ ساله به دست فلسطینیان
۲۳۴	۳ ۴ ۴ ۴ ۱۳ - اسارت ۴۰ ساله به دست فلسطینیان
۲۳۴	۳ ۴ - دوره از دست رفتن حکومت و اسارت
۲۳۵	۲ ۵ ۴ موارد مشترک بین قرآن و عهد عتیق
۲۳۵	۲ ۵ ۴ حمله به بنی اسرائیل و تسلط بیگانگان بر ایشان
۲۳۵	۲ ۵ ۴ ۱ - قرآن
۲۳۶	۲ ۵ ۴ ۴ - عهد عتیق
۲۳۷	۲ ۵ ۴ - ویرانی و هلاکت
۲۳۷	۲ ۵ ۴ ۴ ۱ - قرآن
۲۳۸	۲ ۵ ۴ ۴ - عهد عتیق
۲۴۱	۲ ۵ ۴ موارد متفاوت بین قرآن و عهد عتیق
۲۴۱	۲ ۵ ۴ ۱ - عهد عتیق
۲۴۱	۲ ۵ ۴ ۱ - باد شدید
۲۴۱	۳ ۴ ۴ ۴ ۲ - خشکسالی و قحطی
۲۴۳	۳ ۴ ۴ ۴ ۳ - بی‌اولادی
۲۴۳	۳ ۴ ۴ ۴ ۴ - بیماری
۲۴۳	۳ ۴ ۴ ۴ ۵ - پراکندگی اسرائیل در زمین
۲۴۵	۳ ۴ ۴ ۴ ۶ - زلزله
۲۴۵	۳ ۴ ۴ ۴ ۷ - سخت شدن دلها و گمراه کردن آنها
۲۴۶	۳ ۴ ۴ ۴ ۸ - ملعون شدن بنی اسرائیل

۲۴۶	۳ ۴ ۲ + ۹ - اسیر شدن پادشاهان اسرائیل
۲۴۷	۳ ۴ ۲ + ۱۰ - ذلیل ساختن قوم
۲۴۸	۳ ۴ ۲ + ۱۱ - کشته شدن
۲۵۱	۳ ۴ ۲ + ۱۲ - سوزاندن
۲۵۱	۳ ۴ ۲ + ۱۳ - خشم خداوند از بنی اسرائیل
۲۵۳	۳ ۴ ۳ موارد متفاوت علت قهر در قرآن و عهد عتیق
۲۵۳	۳ ۴ ۳ + قرآن
۲۵۴	۳ ۴ ۳ + - ستمگری قوم
۲۵۴	۳ ۴ ۳ + عهد عتیق
۲۵۵	۳ ۴ ۳ + - عهد شکنی
۲۵۵	۳ ۴ ۳ + - گناه و نافرمانی
۲۵۷	۳ ۴ ۳ + - قتل
۲۵۷	۳ ۴ ۳ + - زنا
۲۵۸	۳ ۴ ۳ + ۵ - سوزاندن طومار سخنان خدا
۲۵۹	۳ ۴ ۳ + ۶ - رشوه و بی عدالتی
۲۵۹	۳ ۴ ۳ + ۷ - شراب نوشیدن
۲۶۰	۳ ۴ ۳ + ۸ - نبوتهای دروغین
۲۶۱	۳ ۴ ۳ + ۹ - غرور و ادعای خدایی
۲۶۳	
۲۶۸	

نتایج

فهرست منابع

در این پژوهش سعی شده است موارد لطف و مهر و محبت و یا قهر و غضب خداوند به قوم بنی اسرائیل در دوران مختلف تاریخ پرفراز و نشیب این قوم مورد بررسی قرار گیرد .

مهر خداوند دو گونه است مهري مطلق، فراگیر و بی مقابل، و مهري خاص که در برابر قهر اوست ؛ به عبارتی خداوند دو گونه رحمت دارد، رحمت رحمانیه و رحمت رحیمیة. رحمت رحمانیه همه چیز را تحت پوشش دارد و دنیا و آخرت مؤمن و کافر را در بر می گیرد. مقابل چنین رحمت فراگیری عدم است نه غضب ؛ اما رحمت رحیمیة، رحمت خاصی است که تنها مؤمنان و نیکوکاران به آن می رسند. این رحمت در مقابل عذاب و سخط الهی قرار دارد و محدود است همانگونه که سخط الهی محدود است و بر اساس مشیت حکیمانۀ خداوند بر افراد خاصی نازل می شود .

بنی اسرائیل قومی است که در طول تاریخ پر فراز و نشیب اش مهر و قهر فراوان به خود دیده است. این قوم ویژگی های خاصی دارد. از سویی در قرآن و عهد عتیق به برتری این قوم اشاره شده است.^۱ خداوند آنها را با الطاف خاص و ویژه مورد پشتیبانی قرار می دهد ، ایشان را

^۱ - قرآن: فضلناهم" وَ لَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَ الْحُكْمَ وَ النَّبُوَّةَ وَ رَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَ فَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ" (جاثیه:۱۶)/عهد عتیق: « خدایت تورا برگزیده است تا از جمیع قوم هایی که

بر روی زمین اند قوم بخصوص برای خود او باشی.» (تثنیه ۷ : ۶)

از ظلم خلاصی می دهد و به آنها سلطنت و قدرت عظیم و باشکوه و سرزمین و نسل کثیر عطا می کند .

از سوی دیگر خصوصیت بارز این قوم بهانه جویی ها و ناسپاسی پروردگار است و گناه و نافرمانی خدا و فرستادگانش که با توبه شکستن های پی در پی همراه بوده است. این اعمال موجبات قهر خداوند را برای بنی اسرائیل فراهم کرده است که در تاریخ این قوم بسیار نمود دارد.

در این پژوهش بر اساس ادوار تاریخ بنی اسرائیل مهر و قهر خدا به این قوم در قرآن و عهد عتیق اشاره شده است. این ادوار عبارت است از : ۱- سکونت در مصر، ۲- خروج و سرگردانی، ۳- ورود به کنعان و تشکیل حکومت، ۴- از دست رفتن حکومت و اسارت،

۵- بازگشت از اسارت.

در شروع این تحقیق معادلهایی چون لطف، رحمت، محبت برای پیدا کردن مصادیق مهر و واژگانی مثل غضب، غلبه، عذاب به عنوان معادل قهر برای جستجو برگزیده شد . اما نتیجه مطلوب و جامع نداشت و هدف پژوهش به صورت کامل تأمین نشد. از این رو آیات قرآن از ابتدا تا انتها مورد مطالعه قرار گرفت و مصادیق مهر و قهر خدا به قوم بنی اسرائیل استخراج شد. در مورد عهد عتیق نیز همین شیوه عمل شد، به این صورت که از ابتدای سفر آفرینش تا آخرین کتاب عهد عتیق به دقت مطالعه شد. بدین ترتیب گستره تحقیق هم شامل آیاتی از دو کتاب شد که معادلهای واژه مهر و قهر در آن بکار رفته بود و هم آیاتی را در بر گرفت که این

کلمات در آن بکار نرفته بود. این آیات مواد خام پژوهش قرار گرفت، مرحله بعدی تفکیک آیات مهر و قهر با توجه به ادوار پنج گانه تاریخ بنی اسرائیل بود.

این پژوهش در سه فصل تدارک دیده شده است:

فصل اول با عنوان «کلیات»، به تاریخ قوم بنی اسرائیل، مفهوم شناسی مهر و قهر و معادلهای آن پرداخته است.

فصل دوم با عنوان «مهر خداوند به قوم بنی اسرائیل در قرآن و عهد عتیق» نکات اشتراک و افتراق قرآن و عهد عتیق در این موضوع بررسی شده است.

فصل سوم با عنوان «قهر خداوند به قوم بنی اسرائیل در قرآن و عهد عتیق» به بیان شباهتها و اختلافات قرآن و عهد عتیق در مورد قهر خداوند و علل آن اختصاص یافته است.

در پایان ذکر این نکات ضروری است:

۱- در مورد قرآن و عهد عتیق که منبع اصلی تحقیق پیش رو است، از ترجمه محمد مهدی فولادوند برای قرآن و برای عهد عتیق از ترجمه گلن از عبری به فارسی و تصحیح رابرت بروس استفاده شد.

۲- در این پژوهش به تفاسیر مهم قرآن و عهد عتیق مراجعه شد. علاوه بر آن از منابع و دایره المعارفهای انگلیسی در این موضوع که نویسندگان غیر مسلمان داشتند نیز استفاده شد که کمک شایانی در این پژوهش بود.

۳- از کتب تاریخی که نویسندگانی غیر مسلمان داشتند نیز در این پژوهش استفاده زیادی شده است تا در کنار منابع اسلامی به نظر و آرای بی تعصب دست یافته شود.

۴- «راهنمای کتاب مقدس» نوشته هنری هلی تنها تفسیر فارسی قابل دسترس از کتاب مقدس بود که برای شرح و تفسیر آیات عهد عتیق از این کتاب استفاده شده است.